

Sygn. akt IV U 265/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania A. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 3 stycznia 2014 roku nr (...)

w sprawie A. Ś.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się A. Ś. emeryturę począwszy od dnia (...) roku.

Sygn. akt IV U 265/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 7 maja 2014 r.

Decyzją z dnia 3 stycznia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił A. Ś. przyznania emerytury, powołując się na dyspozycję przepisów art. 27, art. 28 i art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.).

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w ustawie, od wystąpienia których uzależnione jest przyznanie prawa do emerytury wynikających z tych przepisów.

Od powyższej decyzji odwołał się A. Ś. domagając się jej zmiany i przyznania emerytury. Podniósł ubezpieczony, iż w jego ocenie spełnia kryteria uprawniające go do emerytury. Do okresów uwzględnionych przez ZUS należy bowiem jeszcze zaliczyć okres odbywania służby wojskowej oraz okres nauki w szkole zawodowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący A. Ś., urodzony (...), ukończył 65 lat i 4 miesiące. Legitymuje się on okresem wynoszącym 22 lata 1 miesiąc i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych na terenie Polski i Austrii.

Służbę wojskową odbywał w okresie od dnia 23.04.1970 roku do dnia 24.05.1971 roku i okres ten został uwzględniony przez organ rentowy podobnie jak i okres pracy jako młodociany w trakcie nauki w szkole zawodowej którą ukończył w 1969 roku.

Dowód: akta ZUS

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów, zalegające w aktach sprawy, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości Sądu. Zarówno treść, jak i forma dokumentów nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich jakie należałoby uwzględnić urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Stąd stosownie do treści art. 244 § 1 kpc dokumenty urzędowe stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone, a dokumenty prywatne, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie doprowadziło do zmiany zaskarżonej decyzji choć nie z powodów w nim wskazanych.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2013 roku poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny określony w ust. 2 albo 3;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.
2. Wiek emerytalny dla kobiet wynosi co najmniej 60 lat.
3. Wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie:
 - 1) do dnia 31 grudnia 1947 r. wynosi co najmniej 65 lat;
 - 2) od dnia 1 stycznia 1948 r. do dnia 31 marca 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 1 miesiąc;
 - 3) od dnia 1 kwietnia 1948 r. do dnia 30 czerwca 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 2 miesiące;
 - 4) od dnia 1 lipca 1948 r. do dnia 30 września 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 3 miesiące;
 - 5) od dnia 1 października 1948 r. do dnia 31 grudnia 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 4 miesiące.

Z kolei art. 28 ustawy stanowi, że ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2, przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 ust. 2 i 3;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet i co najmniej 20 lat dla mężczyzn.

Odwołujący nie spełnia przesłanek do przyznania emerytury określonych w art. 27 ustawy albowiem nie osiągnął co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Legitymuje się on okresem wynoszącym 22 lata 1 miesiąc i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych na terenie Polski i Austrii. Nie zmieniają tego zarzuty podniesione w odwołaniu gdyż służbę wojskową A. Ś. odbywał w okresie od dnia 23.04.1970 roku do dnia 24.05.1971 roku i

okres ten został uwzględniony przez organ rentowy podobnie jak i okres pracy jako młodociany w trakcie nauki w szkole zawodowej którą ukończył w 1969 roku. Z dniem natomiast (...) roku tj. ukończenia 65 lat i 4 miesięcy życia odwołujący spełnił wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie emerytury z art. 28 ustawy i dlatego Sąd zmienił decyzję i przyznał mu to świadczenie od wskazanej daty.

Okoliczność, że odwołujący wymagany wiek ukończył już po wydaniu zaskarżonej decyzji nie mogła prowadzić do oddalenia odwołania. Z przepisu art. 316 § 1 k.p.c. wynika ogólna zasada obowiązująca w postępowaniu cywilnym, zgodnie z którą podstawą rozstrzygnięcia roszczenia jest stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, przy czym nie budzi wątpliwości, że sformułowanie "stan rzeczy" obejmuje również stan faktyczny. Na gruncie spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych reguła ta doznaje weryfikacji z tego względu, że postępowanie sądowe w tych sprawach wszczynane jest na skutek odwołania wniesionego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które zastępuje pozew. Postępowanie to ma zatem charakter odwoławczy, a jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem wydanej decyzji. Co do zasady więc, kontrolna rola postępowania sądowego przed sądem ubezpieczeń społecznych dotyczy stanu rzeczy na dzień wydania decyzji przez organ rentowy (por. między innymi wyroki z dnia 10 marca 1998r., II UKN 555/97, OSNAPIUS 1999, Nr 5, poz. 181; z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005, Nr 3, poz. 43; z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 152/04, OSNP 2005, Nr 17, poz. 273; z dnia 2 sierpnia 2007 r., III UK 25/07, OSNP 2008 nr 19-20, poz. 293).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednak, że zasada ta nie ma charakteru absolutnego. Ma ona bowiem uzasadnienie tylko wtedy, kiedy odwołanie się do art. 316 § 1 k.p.c. wypaczałoby charakter postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i prowadziłoby do jaskrawego pominięcia odrębności tego postępowania poprzez całkowite pozbawienie znaczenia postępowania administracyjnego poprzedzającego postępowanie sądowe. Niebezpieczeństwa takiego nie ma w sytuacji, kiedy spełnienie się ostatniej z przesłanek prawa do świadczenia w trakcie postępowania sądowego jest oczywiste i niekwestionowane przez organ rentowy. Jeżeli sąd ustali, iż jedyną przyczyną odmowy przyznania emerytury lub renty ustala po wydaniu zaskarżonej decyzji, jest władny wydać wyrok przyznający świadczenie z datą spełnienia się wszystkich przesłanek koniecznych do nabycia prawa do tego świadczenia. Ustalenia stanowiące faktyczną podstawę rozstrzygnięcia zawartego w takim wyroku muszą jednak dotyczyć okoliczności pewnych. Tylko w takich przypadkach dopuszczalne jest swego rodzaju skrócenie procedury przez eliminację ponownego postępowania przed organem rentowym z nowego wniosku o świadczenie niewątpliwie należne (zob. między innymi wyroki SN z dnia 10 marca 1998 r., II UKN 555/97, OSNAPIUS 1999 nr 5, poz. 181; z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005 nr 3, poz. 43; z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 152/04, OSNP 2005 nr 17, poz. 273; z dnia 2 lutego 2007 r., III UK 25/07, OSNP 2008 nr 19-20, poz. 293, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., II UK 235/11).

Mając powyższe na uwadze Sąd, działając na mocy wskazanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.